

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202075
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o maloletého C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: H. J., nar. X.X.XXXX, trvale bytom P., M. O. XX/X a otec: B. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., M. O. XX/X, o návrhu matky o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému, takto

rozhodol:

I. Mení s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 13P/215/2008-10, zo dňa 21.5.2008, v časti vyživovacej povinnosti otca, B. J., nar. XX.XX.XXXX, voči maloletému C. J., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletého C. mesačne sumu 50 eur, k rukám matky, H. J., nar. X.X.XXXX, mesačne vždy vopred, najneskôr vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, podaným na tunajší súd, dňa 30.5.2022, matka maloletého dieťaťa žiadala, aby súd zvýšil otcovi jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému C. a to na sumu vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa, od právoplatnosti rozsudku, s tým, že otec bude výživné platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky. Navrhovateľka návrh zdôvodnila tým, že ešte v roku 2008 bol súdom maloletý C. zverený do jej osobnej starostlivosti a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 750 Sk mesačne. Otec na výživu maloletého prispieval nepravidelne. Návrh si podala z dôvodu, že určená suma výživného nezohľadňuje v súčasnosti ani výšku minimálneho výživného. Je si pritom vedomá toho, že otec maloletého je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a preto žiada, aby súd uložil otcovi len platenie minimálneho zákonného výživného na maloletého C..

2. Otec na pojednávaní k návrhu matky nemal žiadne výhrady. Súhlasil so zvýšením svojej vyživovacej povinnosti v zmysle návrhu matky, pričom po právnom poučení súdom a po návrhu kolízneho opatrovníka, súhlasil, vzhľadom aj na to, že je predpoklad, že v mesiaci september 2022 bude podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, aby mu súd uložil povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou 50 eur.

3. Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní súhlasil s tým, aby súd zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletého C. na sumu 50 eur mesačne, majúc za to, že nie je v súčasných možnostiach a schopnostiach otca platiť na výživu maloletého vyššou sumou.

4. Matka maloletého sa na pojednávanie neustanovila. Jej neúčast' na pojednávaní z dôvodu úrazu ospravedlnil kolízny opatrovník, s tým, že matka maloletého sa pred nimi vyjadřila, že súhlasí, aby súd pojednával aj v jej neprítomnosti.

5. Za splnenia podmienok ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednával súd vo veci v jej neprítomnosti.

6. Dokazovaním, vykonaným na pojednávaní, vypočítím otca, kolízneho opatrovníka a oboznámením obsahu spisu, osobitne návrh č.l. 1, lustrácia v sociálnej poisťovni na matku č.l. 11, lustrácia v ZVJS na otca č.l. 18, lustrácia v katastri nehnuteľností na oboch rodičov č.l. 21-22, správa Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza č.l. 26, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) Prievidza zo dňa 6.6.2022 č.l. 37, správa ÚVTOS Dubnica nad Váhom č.l. 40, lustrácia v sociálnej poisťovni na matku aj otca č.l. 47-48, obsah pripojených spisov Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P/215/2008 a sp. zn. 13P/9/2022, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

7. O úprave výkonu práv a povinností rodičov voči maloletému C. tunajší súd rozhodol ešte rozsudkom č.k. 13P/215/2008-10, zo dňa 21.5.2008, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.7.2008 a vykonateľnosť dňa 20.6.2008. Týmto rozhodnutím zveril súd maloletého podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil výživovaciú povinnosť na maloletého s účinnosťou od 1.4.2008 vo výške 750 Sk mesačne, ktoré výživné bol povinný otec platiť k rukám matky, vždy vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci. Nedoplatok na výživnom povolil súd otcovi zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach. Z odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku mal súd okrem iného zistené, že maloletý sa narodil matke v čase, keď táto bola maloletá a slobodná. Rozsudkom tunajšieho súdu, sp.zn. 6P/2/2008, boli matke maloletého priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému C.. V tom čase žila matka v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá bola nezamestnaná a pracovala na aktivačných prácach. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Otec na výživu maloletého nijako neprispieval, bol vo výkone väzby a ako nezamestnaný poberal dávku a príspevky k dávke v hmotnej núdzi vo výške 1740 Sk mesačne. Pri zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky prihladol súd na to, že táto má v súčasnej dobe lepšie predpoklady a možnosti a schopnosti na zabezpečenie čo najpriaznivejších podmienok pre vývin maloletého, pričom i v tom čase zabezpečovala maloletému všetky jeho potreby. Pri určovaní výživovacej povinnosti otca súd prihladol na potreby maloletého dieťaťa a to aj vzhľadom na jeho vek, potreby a podobne, pričom vychádzal z príjmu otca dieťaťa vo výške 1740 Sk mesačne.

8. V súčasnej dobe sa na tunajšom súde vedie konanie pod sp.zn. 13P/9/2022, v konaní ktorom tunajší súd začal takisto konanie o umiestnenie maloletého C. do diagnostického centra. Toto konanie zatiaľ právoplatne skončené nie je a vo veci samej nebolo doposiaľ rozhodnuté. Neodkladným opatrením však súd nariadil maloletému C. a jeho matke povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza, a nariadil takisto maloletému povinnosť podrobiť sa ambulantnej liečbe u pedopsychiatričky, do skončenia konania vo veci samej. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.4.2022 a vykonateľnosť dňa 23.3.2022.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka, zo dňa 23.6.2022, doručenej súdu dňa 24.6.2022, mal súd okrem iného zistené, že úrad v rodine maloletého pravidelne vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v rámci nariadeného výchovného opatrenia - dohľadu a starostlivosť o maloleté deti sleduje za súčinnosti sociálneho oddelenia Mesta Handlová, ošetrujúcej detskej lekárky MUDr. Hlobíkovej, základnej školy Morovníanska cesta v Handlovej, a Špeciálnej základnej školy v Handlovej, ako aj pravidelnou terénnou sociálnou prácou v prirodzenom prostredí maloletých detí, vykonávanými pohovormi s matkou a maloletými deťmi. Maloletý C. je taktiež v riešení na úseku sociálnej kurately z dôvodu záškoláctva. Prešetrením pomerov bolo zistené, že matka spolu s maloletými deťmi, C., R., H., R., F. a Z., bývajú v mestskom dvojizbovom nájomnom byte, ktorý je zariadený primerane k potrebám rodiny. V domácnosti matky majú maloleté deti dostatok priestoru na uspokojovanie svojich každodenných potrieb. Domácnosť je zariadená skromne, avšak primerane k potrebám rodiny. Hygiena a poriadok v domácnosti je udržiavaná na požadovanej úrovni. Matka počas pohovoru uviedla, že na podanom návrhu trvá, pretože výživné voči maloletému C. bolo určené ešte v roku 2008 v slovenských korunách. V súčasnosti poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavok na dieťa na 6 maloletých detí, prostredníctvom osobitného príjemcu, ktorým je Mesto Handlová a od marca 2022 je zaevidovaná ako uchádzať o zamestnanie. Otec maloletého je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, kde by mal

pracovať v kuchyni, avšak neposiela jej žiadne peniaze. Keď bol doma, rodinu finančne zabezpečoval. Podľa vyjadrenia matky, otec má záujem požiadať o podmienené prepustenie z trestu odňatia slobody od septembra 2022, avšak doposiaľ si túto žiadosť nepodal. Matka tiež uviedla, že v súčasnosti je finančne aj materiálne vypomáha občas jej matka alebo brat otca maloletých detí s partnerkou a suseda. Zo strany sociálneho oddelenia Mesta Handlová má poskytovanú potravinovú pomoc, ktorú si chodí preberať do Jazmínu, neziskovej organizácie Handlová každý pondelok. Podľa vyjadrenia matky, aktuálne má dlhy na nájmomnom a energiách, ktoré neplatila pravidelne, pretože má nízky príjem. Vodu na drevo a kúrenie a varenie má zabezpečené. Svoj príjem používa na zakúpenie stravy a hygienických potrieb. Uviedla tiež, že maloletý C. má dobrý zdravotný stav, prekonáva len bežné detské ochorenia, dňa 3.6.2022 s maloletým absolvovala vyšetrenie u pedopsychiatričky MUDr. Garajovej. V súčasnosti maloletý spolupracuje s Centrom pre deti a rodiny Prievidza na základe rozhodnutia súdu, pretože maloletý nechodil riadne do školy, nerešpektoval ju a mala s ním výchovné problémy. Maloletý pri pohovore uviedol, že vie o podanom návrhu, matka ho informovala o ňom, rozumie tomu, so zvýšením výživného súhlasí. Bol by rád, keby mali viac peňazí, aby im matka mohla kúpiť viac vecí. V súčasnosti navštevuje 7. ročník Špeciálnej základnej školy v Handlovej, učí sa priemerne, v triede má kamarátov, do školy však nechodil, dôvod uviesť nevedel. V súčasnosti však do školy už chodí a matku poslúcha. Chodia za ním aj pracovníci z centra, pričom sa snaží dodržiavať ich pokyny a plniť úlohy. Oboch rodičov má rád. S otcom je v kontakte telefonicky alebo si aj píše listy. Maloletý bol počas pohovoru čisto oblečený, riadne zaopatrený, upravený. Pôsobil pokojným dojmom, a spontánne komunikoval primerane svojmu veku a rozumovej vyspelosti. Prešetrením pomerov bolo zistené, že matka zabezpečuje všetkým šiestim svojim maloletým deťom ich každodenné potreby podľa svojich aktuálnych možností a schopností. V prospech maloletého je, aby bolo výživné zvýšené, pretože životná úroveň sa zvyšuje a od poslednej úpravy výživného vzrástli náklady na maloletého.

10. Otec na pojednávaní pred súdom okrem iného uviedol, že si uvedomuje skutočnosť, že od poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti voči C. už uplynula určitá doba, náklady na maloletého, s ktorým je v kontakte a ktorého má rád, sa zvýšili, a teda je ochotný platiť na výživu maloletého vyššiu sumu než aká mu bola doposiaľ určená. V súčasnej dobe je bez akéhokoľvek príjmu, chce však požiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom má prísľub, že môže i naďalej pracovať u svojho pôvodného zamestnávateľa, v HBP a.s. Prievidza, z dôvodu ktorého je ochotný na výživu maloletého počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia platiť mesačne sumu 50 eur. Spolu s matkou maloletého má ďalšie tri maloleté deti, s ktorými je takisto v telefonickom a písomnom kontakte. Nechce, aby ho deti aj ich matka navštevovali vo výkone trestu, aj z dôvodu finančných. Priznal, že pôvodne mu vo výkone trestu ponúkali prácu, kde by však mesačne zarobil len asi 6 eur, z toho 4 eurá by posielali na výživu jeho detí, túto prácu teda neprijal a požiadal ústav o inú prácu, pričom vec je stále v riešení. Uviedol tiež, že vzájomný vzťah medzi ním a matkou ich maloletých detí narušený nie je, s tým, že sa plánuje vrátiť k matke svojich maloletých detí a k svojim deťom. Potvrdil, že zdravotné problémy nemá žiadne. Takisto sa nevedel vyjadriť k svojim súčasným nákladom. Má vedomosť o tom, aké sú súčasné podmienky bývania u jeho družky a maloletých detí, že matke mal. detí hrozí deložovanie z bytu z dôvodu, že dlhuje vyššie sumy peňazí za energie. Má vedomosť aj o tom, že matka mala záujem riešiť vec aj tak, že by odišla aj spolu s deťmi bývať do menšieho bytu, s čím nesúhlasil. Má tiež vedomosť o tom, že maloletý C. má výchovné problémy, pričom má záujem na neho v tomto smere pozitívne vplyvať.

11. Okrem štyroch spoločných detí, C. J., nar. 19.12.2007, R. J., nar. XX.X.XXXX, H. J., nar. XX.X.XXXX a R. J., nar. XX.X.XXXX, má matka maloletého C. ešte vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, F. J., nar. XX.X.XXXX a Z. J., nar. XX.XX.XXXX. Otec má ešte plnoletého syna B. J., nar. XX.X.XXXX.

12. Z lustrácie v katastri nehnuteľností (č.l. 21 a 22) mal súd preukázané, že rodičia maloletého C. nevlastnia žiaden nehnuteľný majetok a podľa ich vyjadrení ani iný majetok väčšej hodnoty.

13. Zo správy ÚPSVaR Prievidza, oddelenie služieb pre občanov, zo dňa 6.6.2022, mal súd zistené, že matka je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.3.2022, súčasne je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi od 1.5.2022 v sume 176,70 eur mesačne a takisto poberateľkou rodinných prídavkov na 6 maloletých detí spolu vo výške 155,28 eur.

14. Zo správy ÚPSVaR Prievidza, oddelenie služieb pre občanov, zo dňa 6.6.2022, mal súd zistené, že otec nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok.

15. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Dubnici nad Váhom, mal súd zistené, že otec maloletého v tomto ústave, v ktorom sa nachádza od 19.11.2021, nie je pracovne zaradený.

16. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, zo dňa 8.6.2022, mal súd zistené, že ani jeden z rodičov maloletého C. nie je v súčasnej dobe evidovaný ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, nie je poberateľom nemocenských dávok, úrazových dávok, alebo poberateľom dôchodku a takisto nie je a ani nebol poberateľom dávok v nezamestnanosti.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Podľa 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. V zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona, pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti uvedených v § 62 zákona o rodine. Základnými kritériami pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov mal. dieťaťa (ust. § 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine) a odôvodnené potreby ich dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine). V prípade, ak súd zistí podstatnú zmenu pomerov rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorá zodpovedá kritériu ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 zákona o rodine.

22. Zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel súd k právnomu záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je odôvodnený. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletému C. už uplynula doba 14 rokov, odkedy náklady u maloletého sa podstatne zvýšili, vzhľadom na jeho vek a skutočnosť, že navštevuje školu. Doposiaľ určená výška vyživovacej povinnosti už nedosahovala ani výšku minimálneho zákonného výživného. Otec si bol vedomý ťaživej situácie na strane matky, ktorá je zadlžená a ktorá nestačí platiť ani náklady na energie. S prihliadnutím potom na skutočnosť, že maloletý a takisto obaja rodičia maloletého sú zdraví, na súčasný príjem matky, možnosti a schopnosti otca maloletého, s prihliadnutím na ďalšie vyživovacie povinnosti oboch rodičov maloletého dieťaťa, náklady na strane maloletých detí a ich matky, takisto na predpokladané náklady otca maloletého, ako i skutočnosť, že otec bol ochotný na výživu maloletého C. prispievať mesačne sumu 50 eur, považoval súd za spravodlivé určiť otcovi jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého C. mesačne vo výške 50 eur,

počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, tak ako to navrhol aj kolízny opatrovník, pričom otec maloletého túto sumu svojej vyživovacej povinnosti sám navrhol. Pri určení výšky výživného prihliadol súd aj na skutočnosť, že osobnú starostlivosť maloletému poskytuje v súčasnej dobe výlučne len matka, pričom túto starostlivosť maloletému poskytuje v rámci svojich možností a schopností.

23. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého ust. zákona, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu, na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie strán konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.